

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی ایران

دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی درمانی ایران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره نظری»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: گروه داخلی - جراحی

عنوان درس: نظریه ها، الگوها و مفاهیم پرستاری مراقبت های ویژه

نوع و تعداد واحد: ۱/۵ واحد

نام مسؤل درس: دکتر آلیس خاچیان

مدرس/ مدرسان: خانم دکتر خاچیان، دکتر بزرگ زاد، آقای دکتر عباسی

پیش نیاز/ همزمان: ندارد

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد پرستاری ویژه

اطلاعات مسؤل درس: دکتر آلیس خاچیان

رتبه علمی: دانشیار

رشته تخصصی: دکتری پرستاری

محل کار: دانشکده پرستاری مامایی علوم پزشکی ایران

تلفن تماس: ۰۹۱۲۳۹۴۷۰۰۴

نشانی پست الکترونیک: :

mohamad_abbasi55@yahoo.com

parisa.bozorgzad@gmail.com

Khachian.a@iums.ac.ir

توصیف کلی درس

رشد حرفه پرستاری زائیده رویکرد علمی و تولید دانش و تئوریها بر مبنای دانش تجربی است. نظریه ها و الگوها در واقع همان دانش اختصاصی و ویژه پرستاری هستند که نحوه بکار گیری دانش و مهارتهای مراقبتی و درمانی را هدایت و تسهیل می کند. نظریه ها و مفاهیم پرستاری مبنای مراقبت علمی و جامع در بخش های مراقبت ویژه و تولید دانش اختصاصی برای مراقبت بهینه در این بخش ها هستند

* نکته: جهت تکمیل این قسمت می توان از توصیف کلی درس در برنامه آموزشی (کوریکولوم) دوره در رشته مرتبط استفاده کرد.

اهداف کلی / محورهای توانمندی (Competency):

آشنایی دانشجو با نظریه و نظریه پردازی در پرستاری و مراقبت ویژه، انواع نظریه ها و کاربرد آنها، مفاهیم اساسی پرستاری و کاربری آنها در مراقبت ویژه

* نکته: جهت تکمیل این قسمت می توان از شرح کلی درس در برنامه آموزشی (کوریکولوم) دوره در رشته مرتبط استفاده کرد.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی (Core Competency):

پس از پایان این درس انتظار می رود که فراگیر :

- ۱- مفهوم نظریه و الگوهای پرستاری را شرح دهد.
- ۲- مشخصات نظریه و الگوهای پرستاری را شرح دهد.
- ۳- نظریه های پرستاری و کاربری آنها در مراقبت های ویژه (نایتینگل، روی ، اورم، واتسون، نیومن، راجرز و عبدا...) توضیح دهد.
- ۴- کاربری مدل سینرژیک در مراقبت ویژه را شرح دهد.
- ۵- کاربری فرایند پرستاری در مراقبت ویژه را شرح دهد.
- ۶- مفهوم ریتم های بیولوژیک در مراقبت های ویژه با تاکید بر خواب را شرح دهد.
- ۷- مفهوم آسایش و درد و مراقبت های تسکینی در مراقبت های ویژه را شرح دهد.
- ۸- مفهوم استرس و کنترل آن در مراقبت های ویژه را شرح دهد.
- ۹- مفهوم محرومیت و اضافه بار حسی در مراقبت های ویژه را شرح دهد.
- ۱۰- مفهوم مرگ و مراقبت های بیمار در حال احتضار را شرح دهد.

* نکته: جهت تکمیل این قسمت می توان از رؤس مطالب در برنامه آموزشی (کوریکولوم) دوره در رشته مرتبط و همچنین نظر مدرسین استفاده کرد.

رویکرد آموزشی^۱:

ترکیبی^۳

حضوری

مجازی^۲

روش های یاددهی-یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

کلاس وارونه

یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

سایر موارد نام ببرید.....

رویکرد حضوری

سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

بحث در گروه های کوچک

یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری مبتنی بر سناریو

استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هممتایان)

یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد نام ببرید.....

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می رود.

لطفا نام ببرید سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، نمایش اسلاید

-
1. Educational Approach
  2. Virtual Approach
  3. Blended Approach

جدول تقویم ارائه درس:

روز و ساعت کلاس:

یکشنبه ها ساعت ۱۳-۱۵

استاد	تاریخ	عنوان	جلسه
خانم دکتر خاچیان دکتر محمد عباسی	۱۴۰۳/۷/۸	آشنایی با طرح درس	۱
		مفهوم نظریه و الگوهای پرستاری	
خانم دکتر بزرگ زاد	۱۴۰۳/۷/۱۵	نظریه پرستاری بتی نیومن	۲
خانم دکتر بزرگ زاد	۱۴۰۳/۷/۲۲	نظریه پرستاری عبدالله - نایتینگل	۳
دکتر عباسی	۱۴۰۳/۷/۲۹	نظریه پرستاری روی	۴
دکتر عباسی	۱۴۰۳/۸/۶	نظریه پرستاری اورم	۵
خانم دکتر خاچیان	۱۴۰۳/۸/۱۳	نظریه پرستاری واتسون	۶
خانم دکتر بزرگ زاد	۱۴۰۳/۸/۲۰	مفهوم ریتم های بیولوژیک خواب - آسایش - مراقبت تسکینی	۷
خانم دکتر خاچیان	۱۴۰۳/۸/۲۷	مفهوم ریتم های بیولوژیک استرس و کنترل آن	۸
خانم دکتر خاچیان	۱۴۰۳/۹/۴	مرگ و مراقبت بیمار در حال احتضار	۹
دکتر عباسی	۱۴۰۳/۹/۱۱	محرومیت و اضافه بار حسی در مراقبت های ویژه درد	۱۰
دکتر عباسی	۱۴۰۳/۹/۱۸	کاربست مدل سینرژي درمراقبت ویژه	۱۱
خانم دکتر بزرگ زاد	۱۴۰۳/۹/۲۵	کاربست فرایند پرستاری در مراقبت ویژه	۱۲

وظایف و انتظارات از دانشجو:

وظایف عمومی دانشجو و انتظارات در طول دوره نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه های کلاس^۱

- ۱- ارائه سمینار با محوریت یک موضوع مرتبط به درس (انتخاب یک نظریه توصیف و نحوه کاربرد آن و ارائه گزارش شفاهی و کتبی به صورت انفرادی که ارائه شفاهی به صورت سمینار خواهد بود).
- ۲- ارائه یک Bib Card با محوریت موضوعات مرتبط به درس. (دانشجویان عزیز موظفند به هر یک از اساتید، یک کارت خلاصه نویسی مقالات به همراه ترجمه اصل مقاله را در موعد مقرر ارائه نموده و طبق نظر اساتید کارت خلاصه نویسی در کلاس نیز ارائه خواهد شد)

روش ارزیابی دانشجو:

سهم ارزشیابی هر نوع / روش در نمره نهایی و سهم نمره اساتید دوره

۲ نمره	ارائه کارت های خلاصه نویسی (دانشجو یان کارشناسی ارشد به هر یک از اساتید یک کارت ارائه می نمایند.)
۱۴ نمره	آزمون پایان ترم
۳ نمره	ارایه سمینار
۱ نمره	حضور فعال و مستمر در کلاس

- * نکته: ذکر روش ارزیابی دانشجو (شفاهی، کتبی (چهارگزینه ای، درست نادرست، باز پاسخ و غیره)، آزمون های ساختارمند عینی مانند: OSCE، OSLE و غیره) و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار با استفاده از ابزارها (مانند: لاگ بوک، کارپوشه، DOPS)
- * نکته: ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو (جدول سهم نمره براساس طراحی روش ارزیابی دانشجو)
- * نکته: در رویکرد آموزشی مجازی، سهم ارزیابی تکوینی بیش از سهم ارزیابی تراکمی باشد.

منابع:

^۱ وظایف عمومی می توانند در همه انواع دوره های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز

1. Alligood, M.R; Tomy, A.M. (last edition) Nursing Theory Utilization & Application, Mosby.
2. Johnson, B.M; Webber, P.B (last edition) An Introduction to Theory & Reasoning in Nursing, Lippincott.
3. Tomey, A. M. Alligood, M. R. (2014). Nursing theorists and their works. St Louis: Mosby.
4. Dewit, S. (2014) Fundamentals concepts and skills for nursing. Philadelphia: Saunders Co.
4. Meleis, E (last edition) Theoretical Nursing: Development and Progress. Philadelphia: Lippincott Co.
5. McEwen, M. Wills, E.M. (last edition). Theoretical Basis for Nursing. Philadelphia: Lippincott Co
6. Taylor, C. and et al (last edition). Fundamental of Nursing Care. London: Mosby Co.
7. Tonja M Hartjes (2018) AACN Core Curriculum for High Acuity, Progressive and Critical Care Nursing, 7th Ed, Elseveir, St Louis
8. Linda N Urden, Kathleen M Stacy, Mary E Lough (2018) Critical Care Nursing, Diagnosis and management. 8th Ed, Elseveir.

منابع بیشتر :

دهقان نیری ناهید، جلالی نیا فاطمه، نظریه پردازی و نظریه های پرستاری، ۱۳۸۴، تهران، انتشارات بشری.
تبری رسول، تئوریهای پرستاری، ۱۳۸۲، تهران، انتشارات بشری.

فصلنامه
پژوهش‌های آموزشی
دانشگاه علوم پزشکی تبریز